

133 SERİ NO'LU GELİR VERGİSİ GENEL TEBLİĞİ

Belge türü	Tebliğ
Kanun	GELİR VERGİSİ KANUNU
Tebliğ grubu	GELİR VERGİSİ GENEL TEBLİĞLERİ
Tarih	15.07.1981
Sıra no	133

Bakanlığımıza yapılan başvurulardan 4.6.1980 gün ve 17007 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 29.5.1980 gün ve 8/909 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası Banka Meclisinin 28.5.1980 gün ve 3092/12691 sayılı Kararının 8 nci maddesi ile bankaların hamiline yazılı mevduat sertifikası çıkarabilecekleri ve bu mevduat sertifikalarının tasarruf mevduatı hükümlerine tabi olacağının belirlenmesi karşısında hamiline yazılı mevduat sertifikalarının tüzel kişiler tarafından ibraz edildiği ve anapara ve faizin tüzel kişilere ödendiği tesbit ve tevsik edildiği takdirde ödenen faiz üzerinden tevkifat yapıp yapılmıyacağı hususunda tereddütler doğduğu anlaşılmış ve bu konuda aşağıdaki açıklamalar yapılmıştır.

Bilindiği üzere, 2361 sayılı kanunla değişen Gelir Vergisi Kanununun 75 nci maddesinde, sahibinin ticari, zirai veya mesleki faaliyeti dışında nakdi sermaye veya para ile temsil edilen değerlerden müteşekkil sermaye dolayısıyla elde ettiği kâr payı, faiz, kira ve benzeri iratlar menkul sermaye iradidir, denilmiş ve mevduat faizlerinin (Bankalara, bankerlere, tasarruf sandıklarına tevdiat kabul eden diğer müesseselere yatırılan vadeli, vadesiz paralara ödenen faizler ile bunlar dışında kalan kişi ve kuruluşlardan devamlı olarak para toplama işi ile uğraşanların her ne şekil ve ad altında olursa olsun toplanan paralara sağladıkları gelirler ve menfaatler de mevduat faizi sayılır.) menkul sermaye iradı olduğu belirtilmiş, aynı kanunun 94 ncü maddesinin 10 ncu bendinde ise, mevduat faizlerinin gerçek kişilere nakden ve hesaben ödenmesi sırasında ödemeyi yapanlar tarafından vergi tevkifatına tabi tutulacağı hükme bağlanmış, aynı kanunun 105/7 nci maddesinde de mevduat faizlerinden yapılacak tevkifatın % 25 oranında olduğu açıklanmış bulunmaktadır.

Diğer taraftan, 4 Haziran 1980 tarih ve 17007 Sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 8/909 sayılı kararname eki "Faiz Oranları Hakkında Karar"ın 8 nci maddesinde; Bankaların altı ay ile iki yıla kadar vadeli hamiline yazılı mevduat sertifikası çıkarabilecekleri ve mevduat sertifikalarının, tasarruf mevduatı hükümlerine tabi olacağı belirtilmiş bulunmaktadır.

Bu durumda, 7129 sayılı Bankalar Kanununun 26 ncı maddesinin 1 numaralı bendinde belirtilen ve yatırmış oldukları mevduat, resmi mevduat sayılan Sosyal Sigortalar Kurumu, Bağ-Kur ve T.C. Emekli Sandığı ile aynı maddenin 2 numaralı bendinde belirtilen ve yatırmış oldukları mevduat ticari mevduat kabul edilen gerçek kişilerin ticari işletmelerine, kooperatifler dahil her çeşit ortaklıklara, vakıflar, dernekler, sendikalar, birlikler ve meslekî kuruluşların kurdukları veya katıldıkları ticari işletmelere, kamu iktisadi teşebbüsleri ile bunların işletme ve kuruluşlarına, Genel ve Katma Bütçeli Daire ve kuruluşlarla yerel yönetimlerin ticari işletmelerine ait bir mevduat nedeniyle bu gerçek ve tüzel kişilere hamiline yazılı mevduat sertifikası verilmesi mümkün bulunmamaktadır. Aksi halde yeni bir mevduat çeşidi yaratılmış olur ki Bankalar Kanununun sözü edilen 26 ncı maddesi açısından böyle bir durum yasal görülmektedir.

Bu nedenle, mevduat sertifikası alması mümkün olmayan söz konusu gerçek ve tüzel kişilere, hamiline yazılı mevduat sertifikası faiz kuponlarının tasarruf mevduatı hesabı açması mümkün olan kişilerden geçtiğini, dolayısıyla tahakkuk eden faizlerin de bu kişilere ait olduğunu kabul etmek gerekir. Bu nedenle söz konusu kişiler tarafından ibraz edilen hamiline yazılı mevduat sertifikaları için ana paraları dışında faiz tahakkuk ettirildiği ve nakden veya hesaben ödendiği takdirde ödenen bu faizler üzerinden % 25 oranında vergi tevkifatı yapılması gerekir.

Ancak, söz konusu mevduat sertifikalarının 7129 sayılı Bakanlar Kanununun 26 ncı maddesinin 4 numaralı bendinde belirtilen ve gerçek kişiler dışında kalan vakıflar, dernek ve birlikler, sendikalar, kanunla veya başka bir kanuna dayanılarak kurulmuş tasarruf sandıkları ve bu kanunun 25 nci maddesinde belirtilen sandıklar tüzel kişi olduğundan bunlara ait olduğunu ispat ve tevsik edilmesi koşuluyla nakden veya hesaben ödenen faizlerden vergi tevkifatı yapılmaması gerekmektedir.

Tebliğ olunur.

